

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3876

NO. 233. — STEV. 233.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 4, 1930. — SOBOTA, 4. OKTOBRA 1930

VOLUME XXXVIII — LETNIK XXXVIII

AVSTRIJSKI FAŠISTI SO ZAPRETI Z VOJNO

"NAJ BODO VOLITVE TAKE ALI TAKE, SOCIJALISTI NE SMEJO NA KRMILO,"—GESLO FAŠISTOV

Za slučaj, da bi zmagali socijalni demokrati, prete avstrijski fašisti z državljansko vojno.—Avstrijski delavci so silno jezni, ker sta se zmirala v kabinet dva fašista. — Starhemberg prijatelj Hitlerja.

DUNAJ, Avstrija, 3. oktobra. — Fašistovski Heimwehr je zapretel socijalnim demokratom, da bo na vsak način preprečil, da bi se socijalisti polastili vlade po volitvah, ki se bodo vršile prihodnji mesec.

Heimwehrovcji so objavili manifest, v katerem izjavljajo, da ne bodo pod nobenim pogojem dovolili, da bi se socijalisti polastili vlade, brez ozira na to, kako bodo izpadle volitve.

Manifest smatrajo za zelo važen, ker ga je podpisal novi minister za notranje zadeve, knez Ruediger von Starhemberg

Starhemberg je priznan glavni Heimwehreja ter intimen prijatelj znanega nemškega glavarja fašistov, Hitlerja, ki je bil rojen v Avstriji.

Vstop Heimwehrovca v avstrijsko vlado je vzbudil vihar ogorčenja med delavci Avstrije.

Starhemberg stoji še sedaj pod obtožbo, da je vtihotapljal orožje v Avstrijo. Ta obtožba pa ni prišla nikdar na vrsto.

Novi ministrski predsednik Vaugoin je medtem imenoval verižnika dr. Strasello generalnim ravnateljem avstrijskih državnih železnic.

Ta korak je povzročil padec Schoberja.

IZBOLJŠANJE AEROPLANOV

Thomas Edison je obrazložil svoje nazore glede avijatike. — "Umetno oko" naj bi omogočilo startanje in pristanje v kakršnemkoli vremenu.

ROOSEVELT FIELD, L. I., 3. okt. Thomas Alva Edison, svetovno znani iznajditelj je pojasnil danes pilotu in iznajditelju Asenu Jordanovu v Garden City, L. I., svoje nazore glede avijatike. Ob tej priložnosti je tudi izrazil svoje upanje, da se bo "umetno oko" tako izpopolnilo, da se bo mogoče dvigniti v zrak ter pristati ob kakršnemkoli vremenu. Edison ne smatra avijatike današnjih dni še za posebno varno, vendar pa ji obeta veliko bodočnosti.

— Avijatika se šele razvija, — je rekel Jordanovu. — Reči pa moram, da nimam še nobenega zaupanja v stroje, katere izdelujejo danes. Ni so posebno praktični. Imeti moramo stroje, ki bodo lahko zastartali na majhnem prostoru ter pristali.

Jordanov, bivši bolgarski vojni letelac, je povabil Edisona, naj si ogleda razne nove iznajdbe ter tudi helikopter, katerega grade sedaj.

Edison je odklonil, a povabil k sebi Jordanova.

— Dosedaj smo rešili že dosti problemov in vsled tega bo tudi mogoče rešiti problem "umetnega očesa". To bo največje važnosti za avijatiko.

Narodite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ZAVAROVALNICA ZA SUHACE

WASHINGTON, D. C., 3. oktobra. Pred kratkim je bila tukaj osnovana zavarovalniška družba, pri kateri se bodo zamogli zavarovati edine suhaci. Družba se imenuje "The American Temperance Life Insurance Company".

Vodstvo pravi, da bo družba dobro uspevala, kajti ljudje, ki ne pijejo alkoholnih pijač, imajo večjo priliko za življenje.

VLAK SKOČIL S TIRA
MEXICO CITY, Mehika, 3. oktobra. — Pri Encarnation de Diaz v državi Jalisco je skočil osebnih vlak. Preiskava je dognala, da je bil tir namenoma porušen. Par potnikov je bilo ranjenih, toda nihče smrtno.

POGREB PRINCA LEOPOLDA

MONAKOVO, Nemčija, 3. oktobra. — Danes e je vršil pogreb bavarskega princa Leopolda. Pogreba se je udeležil tudi predsednik Paul von Hindenburg.

V pogrebem sprevodu je bilo opaziti oddelke kavalarije, artilerije in infanterije. Vsa poslopja so bila zavita v črnilo.

ČESKE OPERE PREPOVEDANE V NEMČIJI

BERLIN, Nemčija, 3. oktobra. — Koncem tega meseca so imeli tukaj predstavljati češko opero "Iz mrtvašnice", katero je komponiral češki skladatelj Leo Janaček. Oblasti so pa predstavo prepovedale, češ, da se ne bo vršila prej, dokler se v Pragi ne neha gonja proti nemškim filmom.

KELLOGGOVA POGODBA IN LIGA NARODOV

Izpremembe v besedilu glede Lige narodov, da se bolj prilagodi Kelloggovi protivojni pogodbi, so bile odgojene.

ZENEVA, Švica, 3. oktobra. — V zborničnem pododseku so bila večera zvečer z desetimi proti dvema glasovoma poražena prizadevanja, da se spravi v soglasje besedilo glede Lige narodov ter protivojni dogovor Kellogga.

Ostra debata se je vršila pred odklonjenjem. Lord Cecil iz Anglije ter dr. Cao Co Vu iz Kitajske sta bila za amandiranje postav.

Vprašanje bo vsled tega odgojeno, ker zahteva pododsek, naj se preloži dotične amandamente prizanim državam, predno bodo sprejeti na prihodnjem zborovanju Lige narodov.

Tekom precej ostre debate so stavili zastopniki Švedske vprašanje, če ne bodo razveljavljene pogodbe kot na primer Locarno-pogodba, če bi bilo amandirano besedilo glede Lige narodov.

Več juristov v pododseku, med njimi Limburg iz Holandske, je izjavilo, da bi bile take pogodbe izključene, ker bi bila izključena tudi vojna. Proti temu pa sta nastopila René Cassin iz Francije in Henry Roll iz Belgije ter izjavila, da bi bile v takem slučaju poostrene sankcije.

Lord Cecil je izjavil, da smatra druge pogodbe kot vojaške konvencije, ki nasprotujejo duhu Lige narodov ter Kellogg-Briandovi pogodbi.

Amandiranje naj bi se vsled tega takoj odobrilo. Težko vprašanje odgojeno Lige narodov je bilo zopet zavlečeno, in konca zborovanja ni pričakovati pred soboto.

R-101 BO ODLETEL V INDIJO

LONDON, Anglija, 3. oktobra. — Največji vodilni balon na svetu, R-101, bo jutri zvečer odletel proti Indiji. Tako je naznanilo danes zračno ministrstvo.

Zadnjih šest mesecev so ga prenavljali ter ga zdaljšali za petindeset čevljev.

Poskusni poiti pri Cardingtonu so se izborni obnesli.

MACHADO JE ZAPRETEL Z DIKTATURO

Njegov režim pa ni bil nič drugega kot sila. — Cenzura, zatiranje in nasilje se bo najbrž še povečalo.

HAVANA, Cuba, 3. oktobra. — Rastoče nezadovoljstvo na Cubi je napotilo predsednika Machada, ki dosedaj še vedno vlada "neoficijelno" kot diktator, da naprosi kongres, naj razveljavi ustavno jamstva v Havani in okolici.

To bi pomenilo odprto diktaturo Machade.

Tak korak ni baš proglašanje vojnega ali obsednega stanja, a dovoljuje predsedniku, da po svoji volji prepreči vsako pravico prostega zborovanja in govora. Nadajlje bo lahko Machado cenzuriral ali zatrl vsak list ali drugo časnikarsko izjavo.

Dejanski pa je diktator to že davno storil ter zatrl pred kratkim neki španski list.

Machado je imel večera zvečer ter pozno v noč posvetovanja z voditelji v kongresu in prisilili slednje, da so odobrili njegove načrte.

Machado je naložil glavno krivdo sedanjega položaja komunistični agitaciji, moral je pa priznati, da je opozicija nametila tudi na vlado svojo silo, vsled česar je v skrbeh glede miru na Cubi.

Predsedniku je bilo dovoljeno, da se lahko poslužuje vojaštva, če hoče.

V formalni izjavi glede dijaških nemirov, tekom katerih je bil en dijak ubit in drugi težko ranjen, je dolžil Machado izključno le komuniste. Sklical je konferenco, na kateri se bo nadalje razmišljalo o stvari.

Splošen nemir se je polastil prebivalstva. Policijske patrulje so bile ojačane in vsako gibanje se takoj zatere.

Državna plača je obdana s stražniki. Mesto samo je sorazmerno mirno, in dijaki so se odrekli nadaljnim demonstracijam.

navljali ter ga zdaljšali za petindeset čevljev.

Poskusni poiti pri Cardingtonu so se izborni obnesli.

NE NIŽATI PLAČ! PRAVI W. GREEN

Po mnenju predsednika Ameriške Delavske Federacije ni mogoče odpraviti sedanje krize z nižanjem plač.

WASHINGTON, D. C., 3. oktobra. Predsednik Ameriške Delavske Federacije William Green je danes razpravljal tukaj o gospodarski krizi, ki vlada v Združenih državah. Priporočal je znižanje cen in oglaševanje, odpravo vseh brezpotrebni stroškov, pospešenje naročil itd. Odločno je pa posvaril kapitaliste pred namero, da bi zmanjšali delavcem plače.

— Z nižanjem plač — je izjavil — ne bodo kapitalisti dosegli izboljšanja razmer, pač pa poslabšanje. Meseca julija je bilo znižanje uveljavljeno v 20,000 slučajih, meseca avgusta pa že v 24,700 slučajih.

Po Greenovem mnenju bo dovedlo to gotove industrije naravnost v propast.

K VISLICAM SO GA MORALI NESTI

SAN QUENTIN, Cal., 3. oktobra. 23-letni Gordon S. Northcott, je bil obsojen na smrt na vešalih, ker je na svoji mali fermi v Wineville usmrtil tri mlade fante. Danes je imel biti obesen, pa se je zgrudil, ko je nastopil svojo pot na morišče. Jetrniški stražniki so ga morali odnesti pod vislice.

IZKLJUČENI STUDENTJE

GUATEMALA, 3. oktobra. — S tukajšnje univerze je bilo izključenih devet študentov, ki so bili člani radikalne organizacije Revolucion Universalitaria. Njihovi tovariši so protestirali, vsled česar je dalo vodstvo zapreti oddelke za medicino, inženirstvo in farmacijo.

14 MAJNARJEV PONESREČENIH V PREGOVNIKU

WALSALL, Anglija, 2. oktobra. — V Grove premogovniku je nastala velika eksplozija. Štirinajst premogarjev je izgubilo življenje. Eksplozija je povzročila plin.

V premogovniku je običajno za poslenih tisoč delavcev.

ANGLEŠKA DRŽAVNA KONFERENCA

Pododsek državne konference se peča z ustvarjenjem sodišča. — Irski glavni delegat je nastopil proti justičnemu komiteju.

LONDON, Anglija, 3. oktobra. — Razprava angleške državne konference se je vršila danes zopet za zaprtimi durmi.

Glas se, da so debatirali predvsem glede ustvarjenja državnega prizivnega sodišča, ki naj bi razpravljalo o odločbah kronskega sveta.

Glavni delegat in zunanji minister proste irske države je sprožil vprašanje, glede katerega si ni niti on sam na jasnem.

V svojem govoru je rekel:

— Kar se tiče nas, Ircev, je priznanje naše pravice kot neodvisna država večje kot vsa druga vprašanja. Prosim vsled tega državno konferenco, naj opusti vse omejitve.

Irski zastopnik je zahteval med drugim, naj se opusti vsako silo.

—

NESREČNA LJUBEZEN

Jack Pellagero je vdrl v stanovanje bolniške strežnice. Mrs. Julie Bohlmann v Bronxu, New York, ter jo še enkrat vprašal, če ga hoče za moža. Ko mu je odvrnila da ne, je oddal nanjo dva strela, narkar je smrtnonevarno ranil samega sebe.

Dzavrniki imajo le malo upanja, da bi okreval. Mrs. Bohlmann je bila vdova.

KITAJCI SO USMRTLILI DVE MISIJONARKI

Najprej so zahtevali odkupnino, ker je pa niso dobili, so uresnili svojo grožnjo. — Razburjenje v Londonu.

PEKING, Kitajska, 3. oktobra. — Angleški konzulat v Fučovu je danes izvedel, da sta bili usmrčeni angleški misijonarki Miss Edith Nettleton in Miss Eleanor June Harrison, ki sta meseca julija padli v roke komunistov v provinci Fankien.

Komunistični banditi so zahtevali za jetnici visoko odkupnino. Pogajanja so se dolgo vršila, in še tekom pogajanj so banditi odrezali Miss Nettleton prst ter ga poslali angleškemu konzulatu v dokaz, da se ne šaljijo.

Za jetnici so zahtevali stotisoč mehiških dolarjev odkupnine.

Angleške oblasti hočejo dobiti nadaljne podrobnosti, predno bodo uvedle odločne korake.

LONDON, Anglija, 3. oktobra. Poročilo, da sta bili usmrčeni angleški misijonarki Nettleton in Harrison, je povzročilo tukaj veliko razburjenje.

Misijonska družba pravi, da je do konca upala, da bosta izpuščeni.

— Angleški konzul in tajnik misijonske družbe v Fučovu sta imela dovoljenje plačati zahtevano odkupnino — je rekel pastor W. W. Cash. — Zakaj ni bila odkupnina plačana, nikakor ne moremo razumeti.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecv točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecv in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji in stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začamo potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	\$	Lir	\$
500	9.40	100	5.75
1000	18.80	200	11.30
2000	37.60	300	16.80
2500	46.25	500	27.40
5000	91.50	1000	54.25
10,000	181.80		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim potom sporazumeje glede načina nakazila.

Nujna nakazila kvirujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK
85 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

VZROK SPORA MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI IN RUSIJO

Slika nam kaže ogromne zaloge lesa v petrogradskem pristanišču. Les je pripravljen za eksport v Združene države. Ameriška vlada je bila prepovedala uvoz lesa iz Rusije, češ, da ga sekajo in nakladajo kasnenci. Nato je bila prepoved preklicana, ker ni mogla dokazati, da je to res.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 (A Corporation)
 Frank Sakser, President Louis Benedik, Treas.
 Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 "GLAS NARODA"
 (Voice of the People)
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
 Za celoletno naročnino za celoletno \$7.00
 Za pol leta \$3.50
 Za četrt leta \$1.50
 Subscription Yearly \$6.00.
 Advertisement on Agreement.
 "Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.
 Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališke naznani, da hitreje najdemo naslovna.
 "GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
 Telephone: Chelsea 3878

POLOŽAJ NA KUBI

Na Kubi je zadnjih šest mesecev precej nevarno vrelo, zdaj so pa nastale razmere tako zelo negotove, da je proglasil diktator Gerardo Machado vojno stanje v omejenih okrajih, predvsem v Havani, ter odpravil vse ustavnopravne garancije.

To pomenja, da bo kubanski narod izgubil še tisto malo pravice in svobode, ki jih je imel.

Machado je znan. Posebno delavci ga dobro poznajo. Že odnekad je velik in odočen nasprotnik organiziranega delavstva ter je proti strokovnemu organiziranju mestnih in podeželskih delavcev na ta način nastopil, da je dal pragnuti s CUBE na stotine delavskih voditeljev.

Razmere na Kubi so se tako poslabšale, da je nastopila proti njim celo Ameriška Delavska Federacija ter ob priliki zadnjega Machadovega obiska v Združenih državah protestirala pri Coolidge-u, češ, da "ne sme pustiti v deželo tega morilca miroljubnih delavcev."

Kot znano, bi se imel vršiti začetkom tega leta v Havani panameriški strokovni kongres. Ker je pa dobila Ameriška Delavska Federacija zanesljiva poročila, da namerava Machado večje število centralno-ameriških delegatov aretirati in zapreti, je bil kongres preklican.

Zdaj so pa začeli študentje greniti Machada življenje z demonstracijami in protestnimi shodi.

Študentje prirejajo poulične parade, katere so bile prepovedane socijalistom, komunistom in nacionalistom, nosijo zastave in napise ter z njimi izzivajo Machada in njegovo oblast.

Univerze so zaprte, voditelji dijakov na varnem, radikalno in opozicijsko časopisje je zatrto.

S tem je pa Machado še povečal razburjenje. Na Kubi preti prej ali slej izbruhni splošna vstaja razburjenega prebivalstva.

Da je Machado pripravljen z orožjem zatreti vsak revolucionarni izbruh, je razvidno iz njegove proklamacije, v kateri pravi, da bo izrednike najstrožje kaznoval.

Machado ima pa jako dobrega zaveznika. Imenuje se Strie Sam in ima v Washingtonu svoj glavni stan. Te dni je namreč Hooverjeva administracija izjavila, da ameriška intervencija na Kubi ne pomenja nikakega vmešavanja v zadeve kubanske vlade.

Washington je torej pripravljen priskočiti Machadi na pomoč, kakorhitro bi slednji potreboval pomoči.

Zdaj se nudi Ameriške Delavske Federaciji najugodnejša prilika, da protestira proti ameriški intervenciji na Kubi.

LETALO MU JE ODTRGALO GLAVO.

Pred kratkim so imeli v Prerovu na Čehoslovaškem letalski dan, katerega je priredila podružnica Masarykove letalske lige. Dopoldne so se vršili poleti z občinstvom. Bilo jih je 70 in sicer na petih letalih Masarykove letalske lige iz Olomuča, 69 poletov je šlo gladko, pri zadnjem se je pa pripetila težka nesreča. Ko se je rdeče letalo OK-All s pilotom in tremi potniki opoldne spuščalo na letališče, je zadelo 60-letnega krojaškega pomočnika Franca Janouška iz Prerova. Vlečlo ga je kakih 30 m po tleh in mu končno odtrgalo glavo. Glava je bila skalpirana in odletela je od trupa kakih 8 m daleč. Čepico nesrečnega moža so našli v trupu letala. Letalo so takoj popravili in popoldne so ljudje z njim zopet letali.

Jancuška samega. Mož je stal na kraju, kjer ga pilot ni mogel videti. Brnenje motorja ni slišal, ker je bil gluhom. Nesreča je napravila na gledalce mučen vtis, toda prireditelj se je navzlic temu nadaljevala.

POZDRAV IN ZAHVALA.

Predno se odpeljemo v staro domovino na parniku "Aquitania", George Boben, Valentin in žena Mary Silk, pozdravljamo vse sorodnike in prijatelje, posebno moje sestre, brata in njih otroke in se vsem lepo zahvalimo, ki so nas spremlili na kolodvor.

Zahvaljujemo se tudi Sakser State Bank v New Yorku, ki nam je vse tako točno preskrbela za potovanje.

Nesreča se je pripetila po krivdi
 "GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki — Naročajte ga!

Daleč so privedle Italijo črne srajce.

Prške "Lidove Noviny" priobčujejo pod naslovom "Ali slišiš, Silvio Pellico?" članek, ki se glasi: — Ni zadostovalo, da so štiri mlade Jugoslovence ustrelili. Ni zadostovalo, da je življenje druge dvajsetice strto po dolgi, obupno dolgi ječi. Ne, mnogim fašistom je bilo treba še nasititi svojo protislovanško mržnjo s sramotjenjem slovanškega imena, ki je tem bolj osvojevano, čim manj jim gre izpod rok, da bi ga do dobra izkoreninili. Do 20.000 jugoslovanskih državljanov Italije se je učilo ljubezni do svoje nove domovine v ječah, nad 2.000 so jih pomorili, do 3.200 hrvaških in slovenskih šol, čitalnic in društvenih domov so požgali in opustošili, 14 slovenskih časopisov so ustavili — in še vedno vztrajajo ti "slovanški barbari" pri svojem slovanškem barbarstvu in nočejo utiniti v morju fašistične civilizacije. Ali ne utemeljuje to trdovratno klubovanje že preveč gneva tako mogočnih in vendar tako nemočnih razsirevalcev te čudovite civilizacije?

Listu, katerega urejuje brat mogočnega Duceja, je bilo prepričano izraziti ves ta gnev v članku, ki je že znan. "Popolno d'Italia" je pisal 7. septembra v svojem komentarju k tržaškemu procesu o Slovenceh takole: Gre za raso, ki je postala bastarda in izgubila filzigoncmijo s tem, da je postala orodje v rokah panslavizma, ki je sicer zelo dalekoviden in bistri. To je zaostala rasa na meji slovanstva v pravem pomenu besede in avstrijskega nemstva, rasa brez kulture in skoro brez jezika, kajti njihova abeceda je stara šele 100 let, rasa brez narodnosti. A zdaj hočejo trditi, da branijo svojo narodnost, katero so jim ugrabili Srbi v politične namene. Mar imajo narodnost stenice, ki zlezejo v stanovanje? To je historični položaj in moralna deficienca Slovencev, živčevih v naših mejah. To je brezoblična snov brez lastne volje, katero lahko gnetemo v poljubni smeri.

All se je treba zgražati nad tem vulgarnostmi? Slovencev se ne morejo dotakniti take žalitve. Temu maloštevilnemu narodu je bilo z neugodnimi zgodovinskimi okolnostmi, v katerih je nastopal v zgodovini, onemogočeno takoj v začetku povzpeti se do samostojnega državnega življenja in vendar — čeprav ni imel svojega plemstva, čeprav je izgubil višje družabne sloje, ki so bili v srednjem veku nosilci kulture, je vendar ta narod kmotov z uspehom kljuboval germanizaciji in italijanizaciji ter si ohranil toliko življenske sile, da je bil vedno zmožen pograbit prvo priliko, ki se mu je nudila, da se v nacionalnem pogledu dvigne. Zadostoval je svobodnejši pil reformacije, da so Slovenci željno segli po kulturnih virih. In tako se je pričela ne šele pred sto leti, temveč že davno v prvi polovici 16. stoletja slovenska literarna tvorba (in fašističnem izobražencu bodi povedano, da se slovenska abeceda nič ne razlikuje od one, katere se je nekoč sam učil). In komaj je začela francoska revolucija lomiti stoletne okove evropskih narodov, se iz krvavo pozhrovalne francoske inicijative ni inspiriral samo slavni italijanski risorgimento, temveč tudi narodni prepoved Slovencev ter drugih zatiranih in razcep-

ljenih narodov. Dočim so bili drugi tako srečni, da so bile simpatije vse mlade Evrope na strani njihovega pokreta za svobodo in zedinjenje, so si siromasni slovenski kmetje utirali pot v boljšo bodočnost samo s svojimi golimi rokami. Šele so jim odrekli, sami so si gradili izobraževalne ustanove in skrbeli s samopomočjo za ljudsko izobražbo, tako da so že leta 1910, znižali odstotek nepismenih na 14, dočim je bilo takrat v Italiji, že davno osvobojeni in zedinjeni, 32% analfabetov. Šele v Jugoslaviji so si Slovenci priborili univerzo. In dočim je zdaj med Slovenci analfabetizem skoro popolnoma izginil, je ostal predvojni odstotek italijanske nepismenosti skoro neizpremenjen. Slovenci pa zato ne bojo videli v Italijanih neomikanežev naroda. Z lastnim trdom, z lastnimi žrtvami in z lastnim delom so se povzpeli na stopnjo izobraženosti, s katero se po pravici primerjajo z vsemi drugimi omikanimi narodi. Svesti si svoje kulture lahko gredo res s ponosnim zaničevanjem preko žalitev fašistične tiska, ki se odlikuje enako z neobzdrano strastjo gneva kakor z nedosegljivo nevednostjo glede temeljnih faktov slovenske zgodovine in kulture.

Samo tako si lahko razlagamo, da so mogle biti objavljene v listu, ki stoji tako blizu sedanjemu gospodarju Italije, tele zanimive trditve: "Tržaški proces je nas naučil razumeti, kakšen je bil raison d'être Avstrije, predno se je protisturala s parlamentarizmom in predno je začela koketirati s podlimi Slovani. Avstrija je držala na udi s pomočjo palice in vešal več stoletj to sodrgo brezobličnih narodnosti, zaostalih in nevednih, ki nje meile na Turčijo. Uči nas razumeti, da so bili Turki, če odštejemo njihov verski fanatizem, edini pošten in spoštovan narod vzhodno od Sredozemskega morja.

Silvio Pellico, ki si trpel za Italijo v ječah Avstrije, ko se še ni protisturala s parlamentarizmom, ali si slišal ta slavospev meterničevke: "da questi tenebrosi cobili: santificata col martirio uscì vittoriosa la Rendiczione Italiana?" — (Iz teh z mučeništvom posvečenih mračnih celic je dššla zmagovita italijanska svoboda). Mučeniški italijanske iredente, zdaj vam poveljuje Italijan avstrijsko palico, ki je vas tako pretepla. Cesare Battisti, ti si se seznanil 1. 1918, v Tridentu z avstrijskimi vešali — danes se vije z Italijanskim ust obdovanje teh vešal. Garibaldi, kolikšna zabloda si bil s svojimi prijatelji! Kako si je mogel, ko se je slovenska rasa 1. 1875, dvignila proti Turkom, kako si je mogel simpotizirati s to zaostalo in nevedno sodrgo? Kako neki si mogel soglašati, kako si mogel vzpodbujati, da bi sinovi Italije hiteli na pomoč tej sodrgi? (In mladi Italijani so prihitali na pomoč!) Kako so mogli takrat 1. 1876, tvojo vrstniki ustanovljati "Legia per la liberazione e l'affratellamento del popoli della penisola Slavo-Eleucia" (ligo za osvobodjenje in bratstvo narodov slovanško-grškega polotoka)? Kako so se mogli ti navdušeni spozabiti tako daleč, da so klicali: "V Hercegovini in Bosni divja vojna med Turki, ki hočejo obdržati gospodstvo,

Peter Zgaga

O. TE ŽENSKE!
 Pred par meseci sem čital kratko poročilo o tem, kar bom skušal tukajje malo bolj naširoko in podrobno razprsti.
 Izvedel sem namreč, da se je zadeva završila na Koroskem tekom itažjanske okupacije zapadnega dela te naše nesrečne zemlje.
 Lepa je zemlja koroska, skoro vso sem pregrumal, kar je leži južno od Drave. Dober narod živi tam.
 In Korosce!
 Dalec, dalec moraš iti, da najdeš dekleta, ki bi bila Korosčan par. Videl sem jih na binokostni ponedeljek v Ziljski Bistrici, in rečem, da je le malo kaj drugod toliko zdrave ženske lepote, toliko bujnosti, svežosti in porednega razpoloženja.
 Žive so, razposajene in nagajive, — in Bogu bodi potoženo — na moralo ne dajo dosti.
 Če ni bilo v koroski vasi vsako leto več nezakonskih otrok kot zakonskih, že ni bila vas, oziroma njena dekleta, na dobrem glasu.
 Kaj se hoče, razmere so take in huda je kri.
 Bila je turej na Koroskem, menda okoli Smohorja, in sicer v času, ko so se avstrijske armade že uravnale in je začel prihajati Lah z belimi zastavami v deželo.
 V mali prijazni kmetijski hišici so živjele tri sestre, najmlajša je bila stara šestnajst, najstarejša pa enindvajset let. Vse tri visoke in vitke ko jelke, obravnavane po breskev in nazeljnih cvetih.
 In pri njih je živela teta, stara devica, menda ji je bilo nad sedemdeset let.
 V tri gube je bila vključena, in tuke pod neom bi ji lahko zavidal marsikak dvajsetletni mladenič.
 Ne napoj je videla in slišala, toda jezik ji je gibal po salemensko. Sestre so jo grozno rade imele. Bila je takorekoč njihova edina pomoč in zaslomba.
 Bratje so bili na fronti, očeta jim je ubil Italijan.
 Tedaj, kot so se danes, so bili na Koroskem hudi časi.
 Nekega večera, ko so vse tri sestre in teta pri mizi sedele, so se odprla vrata in vstopilo je pet italijanskih vojakov, menda so bili oficirji in polstelega tudi same Mussolinijeve žlahte, ker so tako grdo gledali kot sam Bognasvaruj.
 Zahtevali so veterjo in prenočišče, če ne —
 Dekleta so se prestrašila, stara teta bi pa kmalu omedlela.
 Začele so jih prositi malo po nemško, malo po laško (dve sta znali laški, kjer sta bili že v Trstu), naj jim ne zažgo strehe nad glavo in naj se usmilijo stare tete, ki bi kmalu padla v nezavest ob pogledu na "zmagovalnega" sovražnika.
 Lah! so se pa začeli nekam čudno muzati in kazati zobe, kajti ves Rim ne premore takih signorin kot so bile te tri Koroske.
 Eden jim je začel tolmačiti, da je še vedno vojna, grozna in neizprosna, in da se je teta pokoriti vojaškim poveljem.
 Sestre so jih prosile, naj prizanesejo ubogi stari teti, s hišo naj pa počno kar hočejo, samo da stari teti prizanesejo.
 Vsaka je prišla enega za roko in ga začela prositi usmiljenja.
 Medtem so se pa pogledi ujemali in se sporazumevali počasi.
 Dva sta žalostno stala pri vratih in se že odpravljala v sosednjo hišo, vedoč, da sta tukaj takorekoč brez potrebe in sta poleg tega čutila veliko pomanjkanje.
 — Vojska je vojska — so se opravičevale deklice stari teti — ne moremo pomagati. — Vojska je hud gospodar. Toda za domovino in za cesarja ni nobena žrtev prevelika.
 In že so hoteli oditi po stopnicah v goreenje nadstropje ter vsaka svojemu odkazati prenočišče.
 — To je zaradi vas, teta, so ji reklo, — da se vam ne bo nič žalega zgodilo, se je bomo me žrtvovala.
 Tedaj se je pa teta strašno razjezila. — Tudi jaz se hočem žrtvovati za cesarja in domovino! — je vzkliknila preko brezobličnih čeljusti.
 — Tudi jaz hočem trpeti in vse do prinesiti domu na oltar. Vsi moramo trpeti, zakaj bi bila jaz izvezta?
 — Za menoj fanta! — je rekla onima dvema, ki sta stala na večnem pragu in je odprla vrata v svojo kamro.
 Frank Lonchar.

Dopisi.

Chicago, Ill.
 Ceravno se tu in tam piše o prosperiteti, ne ve zanjo delavec, ker kder nima dela, ga ne dobi, če tudi bi ga po dnevi z lužo iskal.
 Nekaj bolje je za ženske, ker ako ni dela v tovarni, si lahko dobi hišno delo. Za moške je vsekakor slabše, ker teh pa ne vzamejo namesto služkinj.
 Jaz delam v Terra Cotta že več let, pa se še nikoli ni tako slabo delalo kot letos. Za hišne lastnike je tudi slabo. Ljudje ne plačujejo najemnine in je po navadi tudi vsaki dolžan ter so mnogi izgubili vse, kar so tekem let notri plačali.
 Upamo, da se za razstavo tudi Peter Zgaga oglasi. Mi imamo že par vstopnic, ki jih radevolje odstopimo Petru Zgagi, če bodo vsi paviljoni polni. Le s tem, kar je Zgaga povedal, se ne plača hoditi gledat, kajti zavisti in škodoželjnosti tudi sedaj med Slovenci ne manjka.
 Pozdrav! Joe Gradisnik.

Iz Slovenije.

Zanimiv dogodek.
 Delavec Tone, pogumen 17-letni fant iz Podkrajja, je doživel dogodek, katerega bo pomnil vse življenje. 14. septembra zvečer se je odpravil v Zagorje kropiti nekega mrliča. Pri nas je še stara navada, da dajo piti ljudem, ki ponosi čujejo pri mrliču, Tone, ki se je precej časa zadržal pri tamošnjih domačih, je najbrže malo bolj globoko potegnil, kajti opazilo se je, da je postal bolj zgovoren. Na poti proti domu je v neki gostilni videl luč, ki je seveda Toneta izvalila čez hišni prag. Izpil je pogumno še eno merico, nato pa kmalu zapustil gostilno. Kaj se je godilo potem z njim, mu je bila velika uganka. Zjutraj je ležal doma na postelji in je zvečel, da je prišel domov samo v spodnji obleki, brez čevljev in pokrivala. Domači kakor on sam so mislili, da so ga na poti ukradli. Šele popoldne so zvedeli, da je nekdo pri neki hiši našel obleko, čevlje in pokrivalo. Dogodek je najbrže izvršil tako, da je moral Tone naed potjo malo počivati in zaspati. Ko se je malo prebudil, je mislil, da je doma, pa se je slekel in zopet zadel. Jutranji hlad ga je zbudil, da je šel v spodnji obleki domov in pozabil obleko.
 Pravda za milijone.
 Kakor poročajo iz Beograda, teče med rudarskim poglavarstvom v Ljubljani in Josipino Omerzu, so trgovačevca in industrijalca iz Slov. Bistrice, interesanten spor pred Državnim svetom. Angleška družba, ki eksploatira mežiške svinčene rudnike, je leta 1928 opustila prijavo 114 prostosledov v Mežiški dolini. Protsledov je nato osebuo prijavil Daniel Omerzu v imenu svoje soproge. Na dotičnem prijavnem aktu, napisanem v rudarskem uradu v Celju se je Daniel Omerzu podpisal kot zakoniti zastopnik svoje žene. Prijava je bila vzeta na znanje, a pozneje od rudarskega glavarstva zavrjnena kot formalno ne popolna. Medtem je izvršila prijava mežiška družba ter so bili prostosledi priznani njej. Gospa Omerzu je nato vložila: tožbo pri celjskem upravnem sodišču, ki je v obširno utemeljeni sodbi izreklo, da je prijava Omerzu pravilna. Proti tej razsodbi je rudarsko glavarstvo vložilo priziv na Državni svet, ki je s sodbo z 9. decembra 1929 pravdorek celjskega upravnega sodišča razveljavil z motivacijo, da mož v danem primeru ni mogel podpisati svoje žene kot njen zakoniti zastopnik, ker je šlo za pridobitev novih pravic. Gospa Omerzu se s to sodbo ni zadovoljila. Vložila je spomladni predlog za obnovitev postopanja, sklicujoč se pri tem, da niso bili uvaženi vsi dokazi in da je zlasti motivacija v nasprotju z drugimi sodbami istega sodišča.
 Požar v Zgor. jh. Jaršah.
 19. septembra je pričelo goreti pri kočarici Lenček. Tovarniške sirenne so takoj alarmirale prebivalstvo in je prvo prihitele na mesto požara gasilno društvo iz Radomej, nato

Naznanilo vlagateljem

Vsled znižanja obrestovanja, investicij hranilnic je sklenila zveza **Savings Bank** v New Yorku znižati obrestno mero za vloge

od 4½ na 4%

Ker investira naš zavod denar svojih vlagateljev v obveznice (bonds), naznanjamo, da bomo tudi mi obrestovali vloge od 1. oktobra dalje po 4%.

SAKSER STATE BANK
 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK CITY

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LOJZE ZUPANC:

ZUPAN

Nedelja je. Ljudje so se razšli iz župne cerkve. Malo je mož — v Ameriki so. Ženske in otroci so za hip postali, da so zablesale njih bele obleke nato so se v gručin razšli v oddaljene vasi. Može so po stari navadi ostali, da pomodrujejo o važnih dogodkih minulega tedna. Čudna vznibanost je bila v gneči. Dolgo so stali in gledali drug drugega, stiskajo slinaste vivčke med usti. Videti je bil bilo, kako nejevoljno so dvignili klobuke, ko je kaplan Krofta leno pristopical mimo njih.

Nedelja je. Ljudje so se razšli iz župne cerkve. Malo je mož — v Ameriki so. Ženske in otroci so za hip postali, da so zablesale njih bele obleke nato so se v gručin razšli v oddaljene vasi. Može so po stari navadi ostali, da pomodrujejo o važnih dogodkih minulega tedna. Čudna vznibanost je bila v gneči. Dolgo so stali in gledali drug drugega, stiskajo slinaste vivčke med usti. Videti je bil bilo, kako nejevoljno so dvignili klobuke, ko je kaplan Krofta leno pristopical mimo njih.

Ves gizard, kakršen je bil stari Mohor, se je zguzil v teh mislih da je bil podoben krtni sredi grive. Ko se je ogledal naokoli, je videl, da so njegovi že odšli. Sosed Plimak je odzvonil zdravomarijo, ko je odkorakal proti domačiji. Trideset pomladi je že pregladilo trtje, odkar je Mohor pripeljal mlado ženo na Hrkovino. Lep dan je bil, ko je prijkala, držeč se njegovega komolca, v vegeto bajto. Skoro otrok je bila se takrat Nežika, a lepa ko solnce; obsijala je vso zakajeno hišo na Hrkovini, da se je kar preveč lepote nabralo med ozkimi stenami in planilo skozi vse spranje lesene bajte v topli dan. Ni se ustrašila revščine, ki se je držala mladega Hrka; vsa srejnja je otrpnila, ko so ju vrgli z lece...

NAČRT ZA NAMAKANJE SAHARE

Prebivalstvo zemlje se množi in na svetu postaja vse tesneje in tesneje. Zato so ljudje ljudje že čisto pomisljali, kako bi se dale naselili razne ogromne puščave po Aziji in Afriki. V prvi vrsti je predmet sličnih načrtov puščava Sahara, za katero se zanimajo francoski raziskovalci. Vlada je letos poslala v to pešeno morje posebno odpravo, ki naj preišče in ugotovi možnosti namakanja. Že zemljepisci so dokazali, da je Sahara na gosto preprežena z vsahnelimi strugami rek, ki tečejo dandanes globoko pod peskom in ki bi jih bilo morda mogoče izkoristiti. Odprava mora poiskati vse skrite izvirke, jezera in ponikalnice, nakar se bo vlada lotila sistematično velikega kulturnega dela. Francoski inženjerji imajo v tem pogledu že veliko izkustva, ker so ob robu puščave osvojili že znatna prostranstva za poljedelstvo. Ako bi se dale izkoristile vse dognane podzemne vode v Sahari, bi svetovno poljedelstvo pridobilo poltretji milijon stirijskih milj.

PREDS. MASARYK NA SLOVAŠKEM

Predsednik Masaryk je bil na svojem potovanju po Slovaški povsod sprejet z velikim navdušenjem. V Zvolenu je sprejel Masaryka škof Blah, ki je naglasil veliko ljubezen predsednika do Slovaške. Predsednik je to v svojem odgovoru potrdil ter opozarjal na napredek, ki ga je dosegla Slovaška na vseh poljih. V Dobri Vodi je Masaryk v odgovoru na pozdrav načelnika dejal, da je Českoslovaška sedaj svobodna, da ji pa ta svoboda prinaša tudi obveznosti. Demokracija pomeni delo, vest in tolerantnost v narodnem, socialnem in verskem življenju. V Modrem Kamnu je izjavil župnik Horvat v imenu tamošnjega madžarskega ljudstva, da Madžari prav tako spoštujejo republiko kakor Slovaki in da so ji zvesti otroci. Predsednik je izrazil svoje za-

dovoljstvo, da vse ljudstvo skupno deluje na gospodarskem in kulturnem napredku države. Izjavil je, da z veseljem sprejema prisrčno zvestobe madžarskega ljudstva, ter je obljubil, da bo z vsemi silami delal za to, da spravi politično življenje v smer, v kateri bo slovejo državno življenje na enakopravnosti vseh državljanov. Odgovorjačjo predsedniku okraja Lučenec je predsednik Masaryk naglasil, da je republika in demokracija kot državna oblika jamčita za enakost socialnih pravic naroda. Republika in demokracija ne smeta ostati samo na papirju, temveč mora vsak državljan delati po ustavnih načelih. Madžarsko ljudstvo je dobrega srca in se je vedno razumevalo s Slovaki. Upa, da bo ostalo tako tudi v bodoče. Šovinizem, ki je vladal pod stari režimom, ni prihajal od ljudstva.

POZOR, ROJAKI

Is naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

- CALIFORNIA: Fontana, A. Hochevar, San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Denver, J. Schutte, Pueblo, Peter Cullig, A. Saffit, Sallida, Louis Costello, Walsenburg, M. J. Bayak
INDIANA: Indianapolis, Louis Banic
ILLINOIS: Aurora, J. Verbich, Chicago, Joseph Blah, J. Bevtič, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar, Cicero, J. Fabian, Joliet, A. Anzelc, Mary Bambien, J. Zalelet, Joseph Hrovat, La Salle, J. Spellich, Mascoutah, Frank Augustin, North Chicago, Anton Kobal, Springfield, Matija Barborich, Waukegan, Jož Zelenc
KANSAS: Girard, Agnes Mounik, Kansas City, Frank Zagar
MARYLAND: Steyer, J. Černe, Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Calumet, M. F. Koba, Detroit, Frank Stular, Ant. Janezich
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj, Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula, Eveleth, Louis Gouze, Gilbert, Louis Vessel, Hibbing, John Povše, Virginia, Frank Hrvatic
MISSOURI: St. Louis, A. Nabrgoj
MONTANA: Klein, John R. Rom, Roundup, M. M. Panja, Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Sternisha, Little Falls, Frank Maza
OHIO: Barberton, Jonn Balant, Joe Hiti, Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Anton Simelch, Math. Slapnik, Euclid, F. Bajt, Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant in J. Kunze, Niles, Frank Kogovšek, Warren, Mrs. F. Račar, Youngtown, Anton Kikej
OREGON: Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše, Bessemer, Mary Hribar, Bradnock, J. A. Germ, Broughton, Anton Ipavco, Claridge, A. Jerina, Conemaugh, J. Brezovec, V. Bovanšek, Crafton, Fr. Machek, Export, G. Previč, Louis Jupančič, A. Skerj, Farrell, Jerry Okorn, Forest City, Math. Kamin, Greensburg, Frank Novak, Homer City in okolice, Frank Ferrenchack, Irwin, Mike Paushek, Johnstown, John Polanc, Martin Koroshets, Kravn, Ant. Taušelj, Luzerne, Frank Balloch, Manor, Fr. Demshar, Meadow Lands, J. Koprivšek, Midway John Zust, Moon Run, Fr. Podmilšek, Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. A. in U. Jakobich, J. Pogačar, Presto, F. B. Demshar, Reading, J. Pezdirc, Steelton, A. Hren, Unity Sta. in okolice, J. Skerj, Fr. Schifrer, West Newton, Joseph Jovan, Willock, J. Peternel
UTAH: Helper, Fr. Kreba
WEST VIRGINIA: Williams River, Anton Svät
WISCONSIN: Milwaukee, Joseph Tratalik in Jos. Koren, Sheboygan, John Zorman
WEST ALLIS: Frank Skok
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher, Diamondville, F. Lumbert

Kaj pa ta spet vpreza? — je siknil trgovec Judnič in vrgel ogorke za njim. — Ea, kaj bi tisto. Rajši naj nam Suhadolnik pove, kako bo z volitvami — je zamomljal Ramovš in lečavo pogledal občinskega pisarja. — Ti pa kar molči, prisevek; če te jezik skrbi, si ga za drugo nedeljo z brinjčevcem namaži! — je truhnil tajnik. Ramovš se je trpko namrdnil. Vsi so mu zasmejali, le Sajevec je važno dejal. — Ker je že o volitvah govora, izkažite se v nedeljo, da vzamemo valpeket vaje iz rok. Saj vidite, kako gospodarijo z našimi žulji! — Še par besed o živini, o vinu in razlihi so se možje. Bilo je hrupa in stiskanja glav prihodnjo nedeljo, ko je tajnik Suhadolnik razbojal pred občinsko hišo, da je za novega župana izvoljen knez Mohor Hrk iz Kesovca. — Amerikanec! — je završalo med poslušalci. — Kdor zna, pa zna; in Hrk ima dosti olja; e, napasel se ga je v Ameriki! — se šepnil Ramovš sosedu. — Nič kaj prida ne bo iz Hrka; preveč bahav je! Medtem pa je novoizvoljeni župan v občinski hiši govoril odbornikom, zahvaljujoč se jim za izredno čast in zaupanje. Sam sebi se je bil že dovolj načudil in zdaj je grmel s svojim basom ter motovillil z dolgimi rokami pod strop. Može so kimali z odprtimi usti. Nazadnje so se zedinili, da ostane v bodoče isti tajnik kakor doslej. Ko se je župan primerno poslovil in krenil z ženo domov v uro oddaljenj Kosovec, so ju srečavale babnice in se mrgodile. — Glej jo Hrkotko, kako se postavlja z Amerikancem! Tajnik je živjaje premeril tru pred farno cerkvi in veselo odskakljal k "Tietku", kjer se je na vse veselje — opil...

Kaj neki je danes očetu? Gospodinj je ušel vzdih, da se je boječ predsedia na škripajoči klopi. — Preklete, ali jih je sunilo županstvo! — je zabrudal hlapec Žane v dekle in trdo odložil žlico na mestrogo, da se je Polona ustrašila preglasnih besed in pričela zavijati oči. Mrzlično so vstali in izginili za podom. Za hip so blisnile njih, postave v rebri. Porezali so že pred Pustom. Pet roženkrancev je zmollila Polona, ko je pobrala rezl. Ozolila se je vinska trta kmalu za tem in pričela divje poganjati svoje mladje. Šibje se je rumenilo pod brajdo, tesno v butare zbitu, vse doslej. — Danes te zvilemo! — je z mehkejšim glasom pretrgal tišino Hrk. Irigate poveze, da se je šibje razsulo po grivi. Hiteli so, privezovali mladike ob kolje, da jim je znaj lepil hodne srajce ob hrblišca. S hrvaške strani se je vetrje prihuljeno lovilo preko brda. Predsedkoma je pošepetavalo Hrku na uho, igraje se s srebrnim mahovjem nad njim. Stari Hrk je postal. Neke čudna omleznost mu je zlezla v nabrekle žile, da so roke same o-mahnile. Zazrl se je v dolino. — Oj, malo se moram podpreti! — je poltinho šepnil samse bi, ko je lomastil preko raztresenega šibja na obronek Segel je pod skalo, nastavil in plil nehoma v dolgih požirkih, da je vzpljusnilo v barilcu, ko ga je odložil. Sedel je na butaro. Trudno si je podprl komolce ob kolena, spustil sivo glavo med široke diani in božal z očmi domačijo. Župan Hrk je mislil težke misli.

Pobudo za to delo so Franciji dali lepe uspehi v Mezopotamiji, kjer so v kratkih dveh desetletjih zrastle v prejšnji puščavi obširna polja, ki dajejo letno po dve bogati žetvi pšenice. SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV. 30. novembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill. 7. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill. 14. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill. Ker odpotujem v Evropo koncem decembra, prosim, naselbine, ki žele imeti koncerte, da sporočijo do 15. septembra na sedeči naslov: Svetozar Banovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. Dve leti jim je županil, ko se je razneslo nekega dne, da je pisar poneveril blagajno in odšel neznan kam. — Preveč mu je zaupal! — so šušljali pred cerkvi. — Zdaj bo plačal, saj ima s čim — Amerikanec! — so bevskali zavidneži. In stari Hrk je plačal. Trideset let gorja v tujini je odtetalo dveletno, prezaupljivo županstvo. Trideset let tujine za dveletno čast župana. BREZPLAČNI POUK. BOARD OF EDUCATION nud: brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in bočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. ura št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 1. do 5. ura št. 413. POZIV! Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo. — Uprava lista.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko. Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o politnih listih, prtljaji in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzo-parnike. Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. meseccev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Erošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA. Glasom nove ameriške priseljenike postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovaška kvota 845 priseljenecv letno, a kvotni vineji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, može ameriških državljan, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavo pri-puščenj v ta dečela za stalno bivanje. Za vsa pojasnila se obračajte na poslane in zanesljive.

UMESTEN ZAKON. Znani so nekateri primeri, ko pokopljejo človeka živega. Zdravniška veda pa trdi, da gre v vseh takih primerih za lahkomišelnost in malomarnost ali pa za preveliko naglico pri uradnem ogledu trupla. Toda zdaj je nastopila cela skupina francoskih poslancev z zahtevo, naj izda vlada zakon, s katerim bi bilo splošno določeno, da morajo zdravniki strogo pregledati vsako truplo pred pogrebom. V Franciji, imajo steer staro naredbo iz l. 1866, ki govori o ogledu trupel, toda to po mnenju poslancev ne zadostuje, ker niso izključeni primeri, da pokopljejo človeka živega. Izmed 37 tisoč francoskih obcn se drži te naredbe samo 14, med njimi tudi Pariz. Drugod pa ni obveznega ogleda trupel. V vseh drugih občinah je prepuščeno sodnikom, ki lahko povabijo zdravnika, da pregleda truplo, ali pa tudi ne. Poslanci, ki zahtevajo od vlade ta zakon, navajajo mnogo primerov, ko so pokopali navidezno mrtve. Tako se je n. pr. Prevost zdravnika na operacijski mizi, slavnja g-ralka Rachel je pokazala znake življenja tik pred pogrebom, maršala Ormana so med umikom Francozov iz Rusije v zadnjem trenutku rešili, da ga niso živega pokopali. Kardinal Donat je bil že v krsti in se je med prepevanjem pogrebnihi pesmi zdramil. To je le nekaj primerov, ki pa dovolj jasno govore, da bi bil zakon o obveznem, ravniskem ogledu trupel zelo umesten.

ARZENIK V BOMBONIH. V londonskem predmestju Stoke-in-Trent je prošil teden obolelo nenavadno mnogo otrok na zastrupljenju z arzenikom. Število obolele dece je zrastle že blizu sto, ko se je posrečilo dognati da so zastrupljenju vzrok bomboni, ki jih je izdelovala tovarna slašče v Tunstallu. Polcija je v tovarni našla velik zaboj arzenika, ki bi zadostoval, da se usmrti par stotisoč ljudi. Ni še ugotovljeno, dali gre za pomoto ali nameravano zastrupljenje. Oblast je zaplenila vse bombone, javnost pa opozorila na nevarnost.

Iz Jugoslavije. Smrtna nesreča. Na cesti Novi Sad-Irig se je pripetila težka motociklistična nesreča. Motorno kolo s priklopcem, s katerim so se vozili dijaki Strahinja Ignjatović, akademik Gorgeje Slepčević in srednješolec Jovan Jakovljević, se je prevrnilo, ker je bila počila pnevmatika. Ignjatović je priletel z glavo na rob pločnika in nezvesten obeležal. Prepeljali so ga bolnico, kjer je pa poškodbam polegel. Tudi oba spremljevalca sta bila težko ranjena in so ju morali prepeljati v bolnico. Zagoneten strel iz puske. Na pristavi Nestorja Banica v okolici Novega Sada je bil izvršen zločin, ki je zahteval človeško žrtve. Stari Nestor in njegov sin Pavle sta ob devetih zvečer šla spat. Sluga Božidar se je ob tem času poslovil in šel k počitku v svojo sobo. Nemačoma pa se je zaslišalo močno lajanje psa. Stari Nestor je šel pogledat na dvorišče in je našel tam slugo v mlaki krvi, ustreljenega v glavo. Storilec se niso pristi na sled. Čiganski vlomilci pod ključem. V okolici Daruvarja je bila ukradena blagajna lesnega podjetja "Croatia" z gotovino v okroglem znesku 300.000 Din. Zandarmeriji se je sedaj posrečilo priti storilec na sled. Je to cigansko tolpa Mile Sandarja iz Baranje. Pri ciganki Mari so našli v papir zavitih 52.000 Din. Cigani so tatvino končno priznali ter povedali, da so si plen med seboj razdelili. Izročeni so bili sodišču v Daruvarju. Razočaran slikar. V beograjskem paviljonu na Malem Kalemegdanu je mladi, nadarjeni slikar Mihajlo Petrov priredil razstavo svojih del. Dnevi so minevali, a razstave ni obiskalo več kakor 30 oseb. To je slikarja tako razsrdilo, da je začel neusmiljeno trgati svoje slike. Komaj ga je umrila žena, da ni uničil vseh svojih del, ki jih kritika spošno hvali. "A kaj mi koristi! — je novinarjem dejal razočarani slikar. — Če me ves svet prizna in me kritiki hvalijo, če pa ni kupcev..."

DR. KERPOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) Stano samo \$2.— Naredite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 218 West 43 Street New York City

Mali Oglasi imajo velik uspeh Prepričajte se!

SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y. posljuje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne. Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer. Poslujamo se vsi brez izjeme, to stare in stanovitno domače banke.

Neljubljena žena.

ROMAN D. ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Ria se je vsled tega sklonila k belim rokam Malvine ter jih poljubila.

Nato pa je pogledala prosoje v temne oči Malvine.

— Hvala vam prisrčna, milostljiva gospa, ker ste mi dovolili priti k vam! Nobenega človeka nimam na svetu in stric Rolf mi je zagotovil, da ne bom nikogar motila. Tega gotovo ne bom! Če mi dovolite, se bom napravila takoj koristno!

Mehki glas deklice se je takoj prikupil Malvini. Še predno pa je mogla odgovoriti, je posegel vmes njen mož:

— Ti nas prav gotovo ne motiš, Ria, vendar pa nama storiš dobro, da imava krog sebe mlado bitje! Kaj ne, Malvina?

— Gotovo, — je pritrdila slednja prijazno.

— Da se bo Ria takoj domača čutila ter izgubila ves strah pred teboj, dovoli pač, da te imenuje takoj teta Malvina, kot je že davno navajena me imenovati strica Rolfa, — je nadaljeval Matern.

— Gotovo je to najboljša, — je rekla Malvina mirno. — Ker boste živeli od sedaj naprej v naši hiši, ni primeru no imenovati me "milostno gospo" ter mojega moža "strica Rolfa".

Ria se ni pustila premočiti od trpkoga okusa teh besed in le Rolf je težko vzdihnil. Kljub temu pa je poljubil hvaležno roko svoje žene.

Ria se je dvorljivo priklonila ter pri tem plaho pogledala k gospej Malvini.

— Če mi dovolite, vas bom rada imenovala "teta Malvina", — je rekla.

Malvina je prikimala.

— Sedaj pa vam bom pokazala vašo sobo, Ria in vsledi tega vas prosim, da mi sledite. Sami morate določiti, kako hočete imeti postavljene stvari. Treba vam je le dati služabnikom potrebna povelja.

Rolf Matern se je nato poslovil od dam, ker je moral zavrstiti še več drugih poslov.

— Po obedu se zopet vidiva, Ria, — je rekel mladi deklic ter ji podal roko.

Ria se je nastanila v svojem novem domu. Vsa presenečena je bila, ko je vrgla prvi pogled na obe sobi, kateri ji je nakazala teta Malvina. V tej odlični hiši je bil vsak najmanjši kotiček lep in primerno opremljen.

Ko je zlagala svoje stvari, ji je postalo lažje krog srca.

Tukaj so bile predvsem vse knjige, katere je vedno čitala s svojo materjo.

Hitro jih je postavila v krasno pregrajo. Nato je odnesla svoje obleke in perilo v solčno, svetlo spalno sobo.

Ta soba je bila opremljena skrajno mično.

Neumorno je pospravila Ria vse na svoje mesto.

Pri tem je nekoliko pozabila na žalost, katero je čutila ob smrti svoje matere.

Sobe sta ležale v drugem nadstropju ter zrla na dobro negovan vrt, ki je spadal k vili.

Iz kota je bilo mogoče videti na velika jezera pri Grunewaldu. Tukaj je bilo dosti lepše kot v majhnem stanovanju, v katerem je morala dosedaj živeti s svojo materjo.

Gospa Malvina je poslala Riji pomoč v obliki mlade služkinje. Ta naj bi ji pomagala pri razkladanju.

Tako hitro je bila deklica pri delu, da ji je ostalo še dovolj časa, da meče radovedne poglede na Rijo.

Ta mlada, vitka deklica v žalni obleki je bila skrajno zanimiva.

Med služabniki so vsi govorili o njej, ko je prišla. Niso se toliko čudili novi postavi, ki je prišla naenkrat mednje, temveč temu, da je prišla iz Berlina, ne pa od drugod.

Seveda so se hitro prepričali, da je mlada dama nagovarjala gospoda z "stricem" in "teto".

Padlo pa je v oči, da je gospoda svetnika vedno nagovarjala z "ti", gospo pa z "vi".

Ljudje so takoj tudi spoznali, da je gospa dosti bolj hladna in zadržna napram deklici kot pa stavbinici svetnik.

V splošnem pa so prišli med služabniki do zaključka, da morajo računati gospodično Rijo med gospe in da se ne smejo njej nasproti obnašati priprosto.

Ker je bila Ria v žalosti, se je razumelo samoposebi, da ne more oiti uvedena v družbo.

Le par intimnim prijateljem para je bila predstavljena in kadar je imela gospa Malvina svoj večer, je Ria ponavadi izginila.

Malvina Matern je bila preveč poštena in korektna ženska, da bi zanemarila svoje dolžnosti napram Riji.

Kljub vsemu, kar je storila Ria, je bilo nemogoče, da bi se razvil tako prijateljstvo med obema.

Rolf Matern si je prizadeval, kot je mogel ter bil dvojno tako prijazen napram Riji kot ponavadi, a vse zaman.

Ria se je povsem naravno tesneje oprileta strica Rolfa in v svoji nedolžnosti ni niti slutila, da postaja stena med njo in teto Malvino vedno višja.

To pa je dobro čutil Rolf Matern. Neumorno si je prizadeval priti svoji ženi zopet bližje. Obdal jo je z najbolj nežnimi pozornostmi. Skoro kot ženin je skušal zopet potezati se zanjo, a postala je vedno bolj trpka in poparjena.

Mogoče bi se oba zakonska sedaj zopet našla skupaj, kajti ljubila sta se kljub vsemu.

Navzočnost Rije pa je preprečila polno združenje. Njena prikazen je vedno vzbudila v Malvini za vest na to, kar je pretrpela.

Malvina si je odkrito želela, da bi ta tuja deklica izginila. Največje žrtve bi rada doprinesla, da jo odstrani. Nidkar pa ni izgovorila te želje, ker je vedela, da bi je Rolf ne izpolnil.

Kadar je teta Malvina kramljala z njo ter pričela skrajno previdno govoriti o prejšnjem življenju Rije, je čutila s finim instinktom, da zasleduje Malvina gotove namene.

Naenkrat pa ji je nepremišljena pripomba strica Rolfa razodela več, kot je nameraval reči.

Naenkrat je našla Ria ključ k bistvu tete Malvine in pričela je razumevati, zakaj si stoji oba zakonska tako tuje nasproti.

Srce Rije je pričelo zopet utripati zelo sočutno s teto Malvino in pričela je razmišljati o tem, kako bi mogla pomagati njej in stricu Rolfu.

Namenoma je izbrala svoje besede tako, kadar je pripovedovala o svojem domu. Lahko je ostala pri resnici ter morala le par malenkosti povdariti ali pa posebej dvigniti.

Kmalu je vedela Malvina, da je prišel Rolf pogosto k njeni "splošnavni gospej Rotman" in da je bila Ria vedno navzoča pri teh sestankih. Rolf je vedno govoril o možu gospe Rotman ter omenil vedno le dobro o njem. Stric Rolf je tudi vedno pripovedoval o svoji dragi ženi ter o svojem sinu in njegove oči so se vedno iskriale pri takih priklakah.

Malvina bi lahko poslušala po več ur take otroške povesti, kajti njeno srce je postajalo vedno mehkeje.

(Dalje prihodnjic.)

Na obisk v staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljan in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavljen potom dolet v te dežele. Kdor je toraj namenjen potovati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udobno in brezskrbno potoval. To leto priredimo še sledeče izlete:

Po FRANCOSKI progi s parnikom "Ile de France" preko Havre:

TRETJI JESENSKI IZLET 24. oktobra

12. decembra: VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH PROGI preko Trsta

PRIHODNI IZLET

z motorno ladjo "SATURNIA"
dne 28. novembra 1930

Nadaljni izlet po isti progi:
10. decembra — "Vulcania"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, permitov itd., pišite na najstarejšo slovensko tiskarno, preko katere so že sto in sto-tisoč potovalci v popolnem zadovoljstvu. Vsled 40 letne prakse v tem poslu vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 9380

IRONIJA USODE

V angleškem mestu Nottingham je zaslial mestni pekovski mojster med nočnim delom sumljiv šum in kar prestrašenih klicev. Tekel je na cesto in komaj je prišel preko praga, je zadel ob truplo mladega moža, ki je vse polomljeno ležalo na pločniku. Pozval je policijo in ta je dognala, da gre za znanega vlomilca, ki se je ponesrečil pri svojem nočnem poslu, plezajoč po žlebu iz stanovanja neke bogate stare gospe. V žepih nesrečnika so našli ukradeni denar in nakit. Razen dragocenosti pa je vlomilec imel v žepu razglednico, ki mu jo je poslala njegova ljubica. Razglednica je predstavljala okno neke trgovine z rakvami, na oknu pa je bilo napisano: "Zaradi opustitve trgovine se oddajajo rakve po polovični ceni." Pod oknom stoji neki škot, ki pri čitanju oglasa vzdihuje: "Škoda, da človek ne umrje o pravem času. Kako poceni bi prišel do lepe rakve." Slika podaja enega izmed prenegovnih dovtipov na Škote, ki si jih Angleži privoščijo zavoljo njihove priznane skoposti. Na to razglednico je dekle napisalo: "Dragi John, ne umri še tako kmalu, ker te nisem še zavarovala. Sploh glej, da umrješ v pravem času. Koristi takega postopka lahko posameš s slike." — Kljub temu pa mož ni umrl o pravem času in se šale njegove ljubice nad mrtvim truplom ne čitajo baš veselo.

USMILJEN TURČIN

V izložbi velike berlinske zajtrkavalnice je razstavil lastnik, velikega črnega jastoga morskoga raka z otoka Visa. Zvezal mu je škarp pri tej čudni razpravi, da ni kriv. Po ulici je korakal mimo neki turški častnik, ki obisku'e vojno šolo. Zaigledal je trpinčenega jastoga in se je razburil. Stopil je k odvetniku in lastnika trgovine obtožil trpinčenja živali. Obtoženec je izjavil pri tej čudni razpravi, da ni kriv. Če ne bi jastoga privezal, bi padel na tla, se pobil in mu povzročil škodo. Odvetnik je ugovarjal, da trpi rak z zvezanimi škarpami hude bolečine. — Mar ne veste, — zbadljivo je vprašal obtoženec, — kako se kuhajo raki? Vržemo jih žive v krop. Kaj je v primeri s tem ležanje na skledi sredi solate? — Kot izvedenec zaslišani predsednik zveze trgovcev z delikatesami Voight je povedal, da morajo biti raki vedno zvezani že na potovanju po železnici, ker sicer poškodujejo in razmesarijo drug drugega. Drugi izvedenec, vodja berlinskega akvarija dr. Helmroth je priznal, da ima usmiljen Turek prav. Zakon govori o trpinčenju živali s stališča človeka, ki ne mara videti muke, in se ne ozira na vprašanje, koliko dejansko trpi žival sama. Ker se izvedenci niso mogli zediniti, je sodišče preložilo razpravo, da zasliši univ. prof. dr. Bruehla, ki je strokovnjak za ribe in druge vodne živali.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

(Nadaljevanje.)

Zlatarjevo slato	90
Zlatarjevo slato, trpinca, labralni spilat	150
Alcovec, 3. sv. skupaj	25
Zvesti sin, povest	20
Zlatokop	45
Zemal naše Koprnicke	45
Zmote in konec gđ. Pavle	50
Zlata vas	40
Zbirka narodnih pripovedk:	40
I. del	40
II. del	40
Znamenje štirih (Doyle)	50
Zgodovinske anekdote	30
Z ognjem in mečem	30
Zločin in kazni, I. in II. zvezek	100
Zgodbe Napoleonsvega huzarja	60
Zgodbe zdravilca Muznika	70
Zlati pantar	90
Zelena cesta	125

ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI

1. sv. Vojnomir ali poganstvo	35
2. sv. Hudo hrošč	35
3. sv. Veselo povest	35
4. sv. Povesti in slike	35
5. sv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	35

SPISII ZA MLADINO:

(GANGL)

2. sv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi	50
3. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti	50
4. sv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti	50
5. sv. trdo vezano. Vinski brat	50
6. sv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	50

IGRE:

Beneški trgovci. Igrokaz v 5. dejanju

Cyran de Bergerac. Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano

Edela, drama v 4. del.

Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanja

Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah

Tončkova saina na Miklavjev večer. Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih

K. U. K. drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), ves

Revizor, 6. dejanju, trdo vezano

Veronica Deseniška, trda ves

Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih

Ljudski oder:

4. sv. Tibotapez, 5. dejanju

5. sv. Pe 12 letih, 4. dejanja

Zbirka ljudskih iger:

Z naših gora

3. snopič. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje

13. snopič. Vestalica, Smrt Marije device, Martijin otrok

14. snopič. Sv. Božjan, Junaška deklica, Materin blažoslav

15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža

20. snopič. Sv. Just; Ljubzen Marjinega otroka

PESMI IN POEZIJE:

Akropolis in Piramide

Asazel, trdo ves

Balade in romane, trda ves

Bob za mladi zob, trda ves

Kraguljčki (Uvta)

Moje obzore, (Gangl)

Narodna pesmarica

Narici (Gruden), broš

Primerke pesmi, (Gruden), ves

Slutne (Albreht) broš

Poborske poti (Glaser) broš

Otem Zupančič:

Celhan, trd. ves

Ste usnak

V zarje Vidove, trd. ves

Vijolica, Pesmi za mladost

Zvončki. Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano

Zlatovec, pravljice, trda ves

Slovenska narodna lirika

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Klavirski album

(Pavčič) Slovenska korarčnica

5 zvezkov. Vsak zvezek po

5 zvezkov skupaj

(Premier) Tri skladbe

(Parma) Bela Ljubljana, valček

(Parma) Pozdrav Goranjake, valček

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Šest narodnih pesmi (Prelovec)

MEŠANI in MOŠKI ZBOR

Prirednostne pesmi (Gram)

Slovenski skrdli (Adamič)

..I. zvezek

..II. zvezek

Pomladanski odmevi, I. in II. sv. vsak

Ameriška slovenska lirika (Holmar)

Orlovski himne (Vodopivec)

Kretanje Parnikov

Shipping News

8. oktobra: Republic, Cherbourg, Hamburg Resolute, Cherbourg, Hamburg

9. oktobra: Vulcania, Trst Berengaria, Cherbourg Columbus, Cherbourg, Bremen President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg

10. oktobra: Hamburg, Cherbourg, Hamburg Stuttgart, Cherbourg, Bremen

11. oktobra: Paris, Havre Franconia, Cherbourg Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

12. oktobra: Roma, Napoli, Genova

13. oktobra: Bremen, Cherbourg, Bremen

14. oktobra: Bremen, Cherbourg, Bremen

15. oktobra: Mauretania, Cherbourg, Hamburg George Washington, Cherbourg, Hamburg

16. oktobra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

17. oktobra: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen

18. oktobra: France, Havre Hameric, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

19. oktobra: Leviathan, Cherbourg Milwaukee, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova

20. oktobra: New York, Cherbourg, Hamburg

21. oktobra: Dresden, Cherbourg, Bremen

22. oktobra: Ile de France, Havre Saturnia, Trst Europa, Cherbourg, Bremen Pennland, Cherbourg, Antwerpen

23. oktobra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

24. oktobra: Deutschland, Cherbourg, Hamburg America, Cherbourg, Hamburg Berengaria, Cherbourg

25. oktobra: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

26. oktobra: Bremen, Cherbourg, Bremen

27. oktobra: Paris, Havre Leviathan, Cherbourg

28. oktobra: President Harding, Cherbourg, Hamburg

29. oktobra: America, Cherbourg, Hamburg

30. oktobra: Bremen, Cherbourg, Bremen Milwaukee, Cherbourg, Hamburg

31. oktobra: Paris, Havre

1. decembra: President Harding, Cherbourg, Hamburg

2. decembra: America, Cherbourg, Hamburg

3. decembra: Bremen, Cherbourg, Bremen

4. decembra: Mauretania, Cherbourg, Hamburg

5. decembra: Conte Biancamano, Napoli, Genova

6. decembra: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen

7. decembra: Roma, Napoli, Genova

8. decembra: Ile de France, Havre St. Louis, Cherbourg, Bremen

9. decembra: Europa, Cherbourg, Bremen

10. decembra: Mauretania, Cherbourg, Hamburg

11. decembra: Bremen, Cherbourg, Bremen

12. decembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

13. decembra: America, Cherbourg, Hamburg

14. decembra: Bremen, Cherbourg, Bremen

15. decembra: Paris, Havre

16. decembra: Leviathan, Cherbourg

17. decembra: President Harding, Cherbourg, Hamburg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na evropskih pristaniščih:

PARIS 10. okt.; 5. dec. (6 P. M.) (4 P. M.)

FRANCE 17. okt.; 14. nov. (7 P. M.) (7 P. M.)

Ile de France 24. okt.; 21. nov. (7 P. M.) (7 P. M.)

Najkrajša pot do telesnih vsako je v posebni kabini s vsemi modernimi napravami. Ploča in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli poplaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

BOŽIČ v "STARI DOMOVINI"

Obiščite svoje sorodnike in prijatelje tekom bodočih božičnih praznikov.

VOLENDAM 9. decembra

ROTTERDAM 13. decembra

Ta odplutja bodo pod osebnim vodstvom uradnikov naše proge. Za pojasnila vprašajte kateregakoli zastopnika ali

HOLLAND-AMERICA LINE
24 STATE STREET NEW YORK

BOŽIČ v stari domovini

Posebno odplutje parnikov iz New Yorka

DEUTSCHLAND 11. DECEMBRA

ST. LOUIS 12. DECEMBRA

Tam vas čaka velik sprejem. Dospeli boste pravočasno za božične praznike. Hitro potovanje iz Hamburga do dolga črnega mesta v notranjosti. Posebni zastopniki naše proge bodo spremljali vsak izlet. Preskrbite si pravočasno potore.

Za nadaljnje podrobnosti se obrnite na kateregakoli lokalnega agenta ali na

Hamburg-American Line

39 Broadway, New York

"GLAS NARODA"

216 W. 18. St., New York